

РИНОК І РИЗИК

А.Єріна (кафедра економічної теорії НаУКМА)

Ринковій економіці притаманне поняття ризику. Обираючи проект, ризикує менеджер, вкладаючи гроші, ризикує інвестор. А чи готові ризикувати знедолені та зневірені жителі України? За результатами опитування, проведеного Міжнародним центром приватизації, інвестицій та менеджменту, схильними до ризику вважають себе менше 10% респондентів, кожний другий готовий ризикнути, але “з певними гарантіями”, кожний третій уникає ризику взагалі. Схильність до ризику корелюється з віком: ризиковий інвестор переважно молодий, обережний-середнього віку, неризиковий - похилого. Водночас, за умови, коли майже половина населення вважає себе бідними /грошей не вистачає на необхідне/, вплив добробуту на тип потенційного інвестора виявився неістотним. Серед ризикованих інвесторів бідних 32%, серед обережних — 35%.

Непереборною перешкодою на шляху ринкових реформ є тотальна зневіра. Люди не вірять у позитивні наслідки приватизації, не довіряють основним партнерам фінансового ринку. Навіть державі довіряє менше 15% респондентів, а фінансовим посередникам — лише 3-5%. Логічним наслідком є визначені пріоритетні напрямки вкладання вільних коштів: І — нерухомість /47%/ , П- валюта /27%/ , Ш — товари /10%/ . Аби переломити ці тенденції, завоювати довіру населення, необхідно розробити і впровадити в життя комплекс заходів економічного, організаційно-правового та інформаційного характеру.

ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ БЕЗЗБИТКОВОСТІ

Н.Іванова (кафедра економічної теорії НаУКМА)

За умов, коли прийняття економічних рішень пов'язано з високим ступенем ризику, обчислення точки беззбитковості може дати значний обсяг корисної інформації.

Аналіз беззбитковості - це аналітичний підхід до вивчення

взаємозв'язку між витратами та прибутками за різних рівнів виробництва. Його проведення особливо важливе для поточного управління, підготовки та оцінки проектів. Існує два підходи до аналізу досягнення цієї точки: метод рівняння і метод одиничного вкладу.

Метод рівняння заснований на тому положенні, що сукупні доходи (S) дорівнюють сумі змінних витрат (VC), постійних витрат (FC) і прибутку (Pm). В точці беззбитковості $S = VC + FC$. Якщо позначено Q_v - обсяг виробництва, при якому досягається беззбитковість, P - ціна, а AVC - середні змінні витрати, то із рівняння $P \times Q_v = AVC \times Q_v + FC$ маємо $Q_v = FC / (P - AVC)$. Аналіз беззбитковості може дати певну інформацію про те, як буде змінюватися рівень беззбитковості і який прибуток або збитки можна очікувати при прийнятті різних припущень щодо рівня витрат або цін. Крім того, використовуючи цей підхід, можна розраховувати потрібну суму прибутку та ціну, за якої можна отримати певну суму прибутку.

Метод одиничного прибутку покриття базується на ідеї, що кожна продана одиниця продукції вносить певну суму в формування прибутку покриття (CM), який спочатку іде на покриття постійних витрат. Тобто, для визначення рівня беззбитковості треба постійні витрати поділити на одиничний прибуток покриття.

Цей підхід особливо важливий у тих ситуаціях, коли підприємство виробляє декілька видів продукції. В даному випадку рівень беззбитковості залежатиме від комбінації, в якій продаються товари. За допомогою CM або CMK можна швидко прийняти рішення відносно оптимального вибору асортименту продукції.

МОДЕЛЬ РОЗПОДІЛУ РЕСУРСІВ З УРАХУВАННЯМ ФАКТОРА НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Л.Краснікова (кафедра економічної теорії НаУКМА)

Розглядається модель оптимального розподілу ресурсів, особливістю якої є розгляд науково-технічних проектів, котрі об'єднуються в єдиний комплекс рішення різноманітних задач, що підпорядковані єдиній меті. Наведена модель є адаптивною моделлю